

dr. Halász Zsolt

főosztályvezető-helyettes

dr. Gerván-Varga Viktória

ügyintéző

Emberi Erőforrások Minisztériuma

Oktatási Jogi Osztály

1051 Budapest

Arany J. u. 6–8.

Tárgy: jogszabályi véleményezés

A Könyvtárosok Egyesületének hozzászólása az

„Előterjesztés a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet módosításáról” c. közigazgatási egyeztetés keretében megküldött dokumentumhoz

Tisztelt Cím!

Köszönettel megkaptuk véleményezésre a szakközépiskolák és a szakgimnáziumok közismereti kerettanterveit. Feltételezzük, hogy az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet igyekezett az oktatáspolitikai megrendelésének legjobb szakmai felkészültsége szerint megfelelni, azonban jelezni kívánjuk a koncepció egészével kapcsolatos elutasító véleményünket.

Egyetértünk az előterjesztés azon céljával, mely szerint: “A gazdaság hatékony és zavartalan működéséhez a folyamatos, jól tervezett és strukturált szakképzett munkaerő szükséges.” **A most társadalmi egyeztetésre bocsátott kerettanterv viszont megítélésünk szerint épp a célokkal ellenkező hatást érné el, mert alapkoncepciója hibás.** Ennek okait az alábbiakban fejtjük ki.

Zsákutcs tanuló utak

A szakképzés átalakításának jelenlegi koncepciója, az „új” szakközépiskolák és szakgimnáziumok létrehozása önmagában is elfogadhatatlan, téves elképzelés. A most véleményezésre megkapott kerettantervek tartalmi ezt az álláspontunkat megerősítik.

A szakgimnáziumok kerettanterve lehetlenné teszi a tanulók számára a pályamódosítást; ez a tény mind munkaerő-piaci megfontolásból, mind a tanszabadság és a méltányosság

szempontjából elfogadhatatlan. Ellentmond az erőteljesen változó gazdaság igényeinek, valamint az EU 2020-as stratégiának, melyet Magyarország is mértékadónak tart.

Az új néven szakközépiskolákban – az eddigi szakiskolákban - a 9-11. évfolyamok átlagában heti 6 órában tanulnak közismereti tantárgyakat a tanulók. Erre az "alapra" építve két év alatt lehetetlen az érettségi vizsgára tisztességgel felkészíteni a fiatalokat. Ez az ígéret tehát a szülők és a tanulók becsapását jelentené.

A tervezet kizárja a tanulókat a nemzeti minimumból

A szakközépiskolák – az eddigi szakközépiskolák - közismereti óraszámát mintegy 600 órával csökkentenék az eddigi óraszámokhoz képest. Ennek egyenes következményeként a szakközépiskolákban lehetetlenné válik a Nemzeti alaptanterv (NAT) teljesítése. A szakiskolák - új nevükön a szakközépiskolák - már 3 éve nem képesek e feladatnak eleget tenni. A tervezet alapján már a középfokú iskolákban tanulók 2/3-a számára nem lennének érvényesek a NAT követelményei.

Szakmai tanárok és oktatók hiánya

A szakmai tárgyak óraszámának ilyen mértékű növelése a közismereti óraszám rovására nemcsak káros, hanem megvalósíthatatlan is. Ki fogja ezeket a szakmai órákat megtartani? Már jelenleg is elmaradnak órák a szakmai elméletet és gyakorlatot oktatók hiánya miatt!

Kérjük, hogy a **kormányzat a szakközépiskolák és a szakközépiskolák kerettantervének bevezetéséről mondjon le**. A tervezet hatását mérlegelve kerüljék el a szakképzés mindkét iskolatípusában tanuló fiatalok jövőjének tönkretételét! Elengedhetetlennek tartjuk, hogy a szakképzés szükséges modernizációjának koncepcióját a szakma képviselőivel tárgyalják újra.

Szakmai előkészítés, véleményezési folyamat

Az ilyen horderejű változások előkészítése, majd a döntéshozatal nem nélkülözheti a struktúráról, tartalomról, hatásról, a bevezetés módszertanáról lefolytatott előzetes szakmai vitát. Meggyőződésünk, hogy **a társadalmi vita itt is alkalmazott módszere nem lehet más, csupán formalitás, a legjobb szándékot feltételezve sem éri el a vélelmezett célt, nem legitimálhatja a döntéseket.**

Kérjük tehát, hogy az előterjesztők szervezzenek érdemi szakmai konzultációt e nagy horderejű témában!

Az előterjesztésből az is kiderül, hogy az NGM is rohamtempóban döntött az óraszámokról. Mindösszesen 8 alkalommal egyeztetett házon belül, melyek közül egy alkalommal vett részt a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara és a kerettanterveket kidolgozó OFI.

Abszurdnak tartjuk, hogy ennek a nagy horderejű változtatásnak a hatását csupán az EMMI Oktatási Jogi Osztálya vizsgálta és az is csupán 1 napot fordított a témára. A hatást 5 évre előremutatva vizsgálták, holott az intézkedések hosszú távon befolyásolják a továbbtanulási és elhelyezkedési esélyeket. Kérjük, vegyék ennél komolyabban gyermekeink, országunk jövőjét!

Kérjük, hogy a koncepció alaposabb véleményezéséhez bocsássák rendelkezésre

- az előzetesen elkészített hatástanulmányokat,
- a kerettantervet írók számára megrendelésként átadott szakmai koncepciót,
- a lefolytatott viták jegyzőkönyveit,
- a Nemzeti Pedagógus Kar véleményét,
- a jelen társadalmi vita lezárultával a beérkező véleményeket és az azokról készült összefoglalót.

Bízunk abban, hogy, észrevételeink nyomán a kormányzat felfüggeszti a kerettanterv bevezetésének tervezett folyamatát, egyben módot ad a jelen tervezet és a szakképzés szerkezeti átalakítási stratégiájának érdemi vitájára. Ebben a remélt folyamatban szervezetünk készséggel áll rendelkezésre, ezúton is felajánlva további partneri együttműködését.

Mindannyiunk célja ugyanis a hazai szakképzés hatékonyságának emelése. Törekvésünk, hogy a tanulók alkalmazható tudással, a gazdaság és technika változásaihoz való alkalmazkodást biztosító kompetenciákkal legyenek képesek a munkaerő-piaci elvárásoknak megfelelni, döntésük szerint továbbtanulni, aktív életük során mindvégig megőrizve az iskolában elsajátítottakat: az alapvető tájékozottságot, a tanulás iránti motivációt és az ahhoz szükséges készségeket.

A felvetett témák részletesebb kifejtésében, a megoldásmódok, stratégia kidolgozásában szakértőink készséggel állnak rendelkezésükre!

Hozzászólásunkat tagságunk és az érdeklődők tájékoztatására honlapunkon nyilvánosságra hozzuk.

Budapest, 2016. május 10.

Szakmári Klára
elnök